

Powiatowy Urząd Pracy w Białogardzie
ul. Świdwińska 21a; 78-200 Białogard
tel. (094) 311-31-00

**MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE BIAŁOGARDZKIM**

RAPORT POWIATOWY ZA ROK 2008

CZĘŚĆ I - DIAGNOSTYCZNA

luty 2009r.

Spis treści:	Str.
I. Wstęp	3
II. Analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów) w powiecie białogardzkim	6
2.1. Struktura bezrobocia według zawodów.....	6
2.2. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie.....	12
2.3. Napływ bezrobotnych według zawodów.....	14
2.4. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy.....	17
III. Analiza ofert pracy według zawodów (grup zawodów) w powiecie białogardzkim	19
3.1. Napływ ofert pracy według zawodów.....	19
3.2. Napływ ofert pracy według sekcji PKD.....	21
IV. Analiza zawodów deficytowych w równowadze i nadwyżkowych	23
4.1. Zawody deficytowe.....	23
4.2. Zawody w równowadze.....	25
4.3. Zawody nadwyżkowe.....	25
V. Wnioski i zakończenie	27
VI. Spis tabel i wykresów	30

I. Wstęp

Niniejszy raport – o charakterze diagnostycznym - został napisany w oparciu o tabele wynikowe dostępne na stronie internetowej: www.mz.praca.gov.pl. Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej raport zostanie uzupełniony o część dotyczącą absolwentów w momencie, kiedy publiczne służby zatrudnienia na poziomie lokalnym otrzymają dane wygenerowane na podstawie badań szkół ponadgimnazjalnych.

W dobie gospodarki rynkowej coraz większego znaczenia nabiera konieczność dostosowywania podaży zasobów pracy do pojawiającego się popytu. Podaż stanowią pracownicy oraz osoby poszukujące pracy i bezrobotni wraz ze swoimi kwalifikacjami, natomiast sfera popytu kreowana jest przez pracodawców. To oni tworzą miejsca pracy, a tym samym poszukują odpowiednio kwalifikowany personel.

W celu dostosowywania strumienia podaży do popytu na pracę należy prowadzić cykliczne, wieloaspektowe badania rynku pracy. W tym celu opracowano w 2003r. w *Departamencie Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej* założenia metodologii wyodrębniania zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych definiowany jest jako proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowanie na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów kształcenia zawodowego i szkolenia bezrobotnych¹. Tym samym wyraźnie zaakcentowano to, iż monitoring można wykorzystać przy stawianiu prognoz dotyczących zmieniającego się popytu na pracę. Jednakże, co należy podkreślić, prognozy te mogą mieć jedynie charakter prognoz krótkookresowych. Wynika to z dużej dynamiki następujących zmian na rynku pracy – szczególnie w układzie lokalnym.

¹Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, Warszawa 2003., s. 6.

Podstawowe pojęcia w przyjętej metodologii to: zawód deficytowy, nadwyżkowy i w równowadze. Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Z **zawodem nadwyżkowym** będziemy mieli wówczas do czynienia, gdy na rynku występuje na niego mniejsze zapotrzebowanie w stosunku do liczby poszukujących zatrudnienia w tym zawodzie. Natomiast **zawód w równowadze** to ten, na który występuje na danym rynku bardzo zbliżone zapotrzebowanie w stosunku do liczby osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zgodnie z przyjętymi zaleceniami metodologicznymi, do podstawowych celów realizacji monitorowania rynku pracy przez publiczne służby zatrudnienia w zakresie wyodrębniania zawodów deficytowych i nadwyżkowych można zaliczyć²:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych,
- bieżąca korekta poziomu, struktury, treści kształcenia zawodowego i ustawicznego,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich zatrudnienia.

Podstawową do sporządzenia analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest **klasyfikacja zawodów i specjalności**, wprowadzona do powszechnego użycia rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 08.12.2004r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644), które zostało zmienione rozporządzeniem z 01.06.2007r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakres jej stosowania (Dz. U. Nr 106, poz. 728). Klasyfikacja zawodów jest pięciopoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem 1770 zawodów i specjalności. Obejmuje ona 10 wielkich grup zawodowych (kod 1-cyfrowy), 30 dużych grup zawodowych (kod 2-cyfrowy), 116 grup średnich (kod 3-

² Por. tamże.

cyfrowy), 392 grupy elementarne (kod 4-cyfrowy) i 1770 zawodów i specjalności (kod 6-cyfrowy).

Zawód w klasyfikacji zawodów i specjalności zdefiniowany został jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów. Zawód może dzielić się na specjalności. **Specjalność** jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu, zawiera części o podobnym charakterze (związanych z wykonywaną funkcją lub przedmiotem pracy), wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności, zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.

Umiejętność z kolei określono jako sprawdzoną możliwość wykonania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu (specjalności), natomiast przez **kwalifikacje zawodowe** rozumiane są układy wiedzy i umiejętności wymagane do realizacji składowych zadań zawodowych.

Podstawowym źródłem informacji, które zostały wykorzystane w niniejszym raporcie diagnostycznym są przetworzone dane statystyczne gromadzone przez PUP Białogard, a w szczególności:

- a. załącznik nr 2 do sprawozdania MPiPS-01 – *Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy* – stan na 31.12.2008r
- b. załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 – *„Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”* – stan za okres 01.01.2008-31.12.2008r.

Dane statystyczne zgromadzone w załączniku nr 3 stanowiły merytoryczną podstawę do określania natężenia deficytu bądź nadwyżki poszczególnych zawodów. Aby zdiagnozować specyfikę lokalnego rynku pracy w ujęciu zastanych danych statystycznych większość analiz przeprowadzono na poziomie poszczególnych zawodów (kody sześciocyfrowe). Ponadto dla zobrazowania zachodzących procesów, większość danych z 2008r. porównano z 2007r. Punktem odniesienia są dane z 2008 roku.

II. Analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów) w powiecie białogardzkim

Poniższa część raportu stanowi analizę zarejestrowanego bezrobocia w powiecie białogardzkim, ze szczególnym uwzględnieniem jego struktury zawodowej, zawodów generujących długotrwałe bezrobocie, napływu bezrobotnych reprezentujących poszczególne zawody oraz rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy. Analiza ta pozwala na precyzyjne ukazanie krótkoterminowych trendów i zmian zachodzących wśród niewykorzystywanych zasobów ludzkich lokalnego rynku pracy (podaż pracy).

2.1. Struktura bezrobocia według zawodów

Według stanu na koniec grudnia 2008r. w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Białogardzie znajdowało się 5196 osób bezrobotnych. Liczba ta, w porównaniu ze stanem z grudniem 2007r. (5877 osób) zmniejszyła się o 681 osób, czyli o 11,6%.

Liczbowy spadek bezrobocia w grudniu 2008 roku w porównaniu z końcówką roku 2007 odnotowano w ośmiu z dziesięciu wielkich grup zawodowych oraz wśród osób *bez zawodu*. Sytuacja odwrotna, a więc wzrost liczby bezrobotnych, wystąpiła jedynie w dwóch grupach zawodowych: *przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy* (31.12.2007r – 15 osób; 31.12.2008r. – 24 osoby); *operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* (362 osoby; 414 osób).

Zaznaczyć jednak należy, że dokonując porównania procentowego rozkładu bezrobocia w wielkich grupach zawodowych odnotowanego w końcówce lat: 2007 i 2008, jego spadek odnotowano jedynie w trzech grupach: *technicy i inny personel techniczny* (7,1%; 6,5%); *pracownicy usług osobistych i sprzedawcy* (14,2%; 12,2%); *siły zbrojne* (1,1%; 1%); oraz dodatkowej kategorii bez zawodu (14,3%; 13,6%). W pozostałych grupach odnotowany został procentowy wzrost udziału zarejestrowanych bezrobotnych w ogólnej liczbie.

Dalsza analiza struktury bezrobocia na poziomie wielkich grup zawodowych wskazuje, że w obydwu badanych momentach (grudzień 2007r. i grudzień 2008r.) zdecydowanie największy udział w bezrobociu mieli reprezentanci zawodów

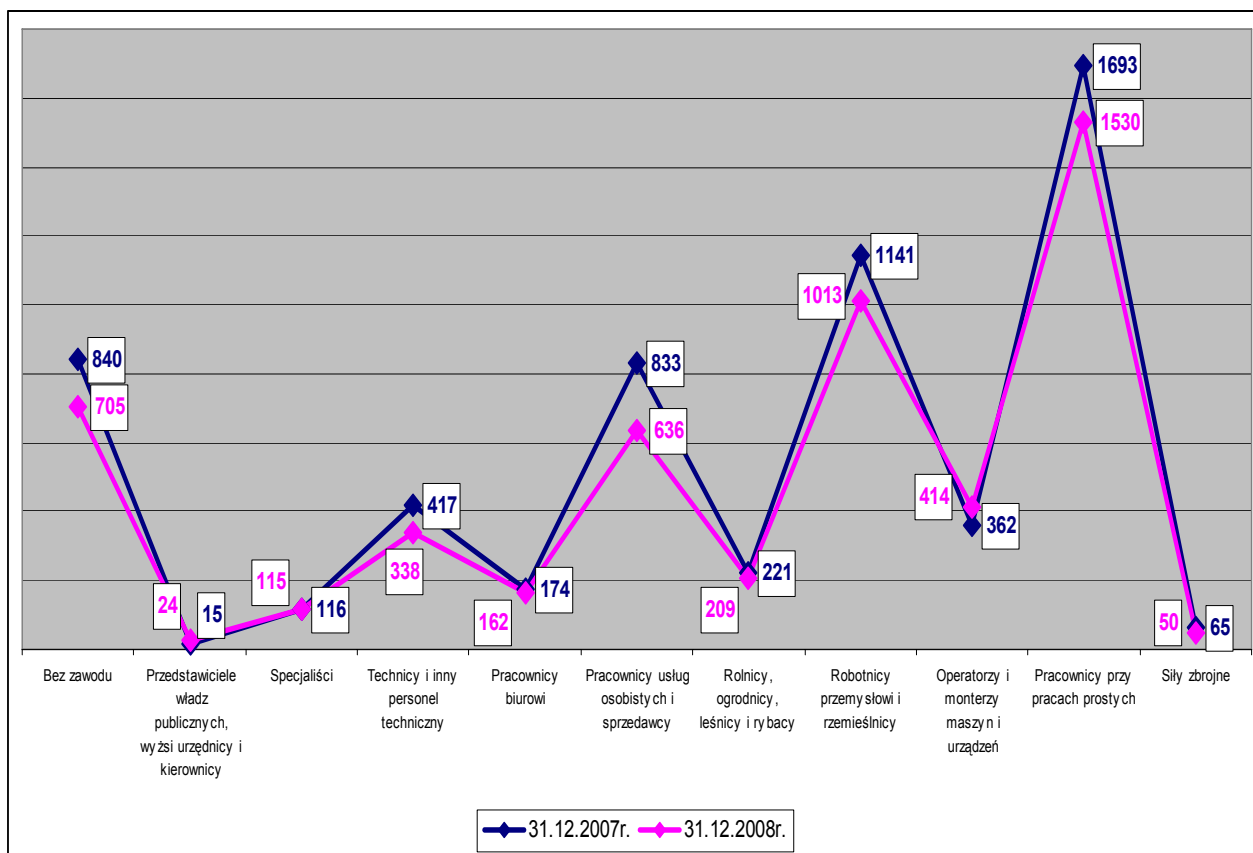
sklasyfikowanych w pięciu grupach: *pracownicy przy pracach prostych* (31.12.2007r. – 28,8%; 31.12.2008r. – 29,4%); *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (19,4%; 19,5%); *pracownicy usług osobistych i sprzedawcy* (14,2%; 12,2%); *operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* (6,2%; 8%); *technicy i inny personel techniczny* (7,1%; 6,5%); oraz kategoria *bez zawodu* (14,3%; 13,6%). Zarejestrowani w tych grupach stanowili w obydwu porównywanych momentach około 90% wszystkich zarejestrowanych.

Dokładny rozkład struktury bezrobocia na poziomie wielkich grup zawodowych zaprezentowany został poniżej w ujęciu tabelarycznym (tabela 1) i graficznym (wykres 1).

Tabela 1					
Struktura zawodowa bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych (wraz z osobami bez zawodu) – stan w końcu 2007r. i 2008r.					
Kod grupy	Nazwa grupy wielkiej	Zarejestrowani bezrobotni			
		31.12.2007r.		31.12.2008r.	
		N	%	N	%
0	Bez zawodu	840	14,3	705	13,6
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	15	0,3	24	0,5
2	Specjaliści	116	2,0	115	2,2
3	Technicy i inny personel techniczny	417	7,1	338	6,5
4	Pracownicy biurowi	174	3,0	162	3,1
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	833	14,2	636	12,2
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	221	3,8	209	4,0
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1141	19,4	1013	19,5
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	362	6,2	414	8,0
9	Pracownicy przy pracach prostych	1693	28,8	1530	29,4
10	Siły zbrojne	65	1,1	50	1,0
Suma		5877	100	5196	100

Źródło: PUP Białogard

Wykres 1 Struktura zawodowa bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych - z ujęciem osób bez zawodu (N)

Źródło: PUP Białogard

Dokładny rozkład struktury bezrobocia w powiecie białogardzkim dokonany został również na poziomie poszczególnych zawodów. Zaprezentowane poniżej zestawienie uwzględniające stan z końca grudnia 2007 i 2008 roku wyszczególnia zawody najliczniej reprezentowane przez osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP Białogard (tabela 2). Łącznie w 46 dominujących zawodach zarejestrowanych było pod koniec grudnia 2007r. – 75%, a z końcem grudnia 2008r. – 74,4% ogółu bezrobotnych.

Tabela 2						
Bezrobotni według zawodów (zawody dominujące) – stan w końcu 2007r. i 2008r.						
Nazwa zawodu	Struktura zawodowa bezrobotnych					
	31.12.2007r.			31.12.2008r.		
	Ogółem	W tym kobiety	% z ogółu (N=5877)	Ogółem	W tym kobiety	% z ogółu (N=5196)
Bez zawodu	840	549	14,3	705	423	13,6
Robotnik gospodarczy	757	308	12,9	634	230	12,2
Sprzedawca	542	463	9,2	413	340	7,9

Robotnik budowlany	148	3	2,5	177	2	3,4
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	223	135	3,8	159	90	3,1
Robotnik drogowy	69	4	1,2	130	50	2,5
Robotnik leśny	132	37	2,2	124	37	2,4
Przetwórcza ryb	122	104	2,1	106	91	2,0
Murarz	105	0	1,8	93	0	1,8
Pomocniczy robotnik polowy	129	109	2,2	91	77	1,8
Pracownik biurowy [zawód szkolny: technik prac biurowych]	77	69	1,3	79	66	1,5
Operator maszyn do produkcji płyt i sklejek	51	33	0,9	67	41	1,3
Ślusarz	70	6	1,2	65	2	1,3
Sprzątaczką	90	90	1,5	62	62	1,2
Kierowca samochodu ciężarowego	53	0	0,9	52	0	1,0
Magazynier	47	16	0,8	50	11	1,0
Żołnierz zasadniczej służby wojskowej	61	0	1,0	47	0	0,9
Stolarz	42	4	0,7	46	3	0,9
Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	2	1	0,0	43	26	0,8
Kucharz	66	51	1,1	41	31	0,8
Meliorant	5	0	0,1	41	0	0,8
Szwaczka	63	62	1,1	40	40	0,8
Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: technik ekonomista]	50	43	0,9	37	31	0,7
Handlowiec [zawód szkolny: technik handlowiec]	41	25	0,7	35	23	0,7
Kelner	46	40	0,8	35	31	0,7
Pomoc kuchenna	37	32	0,6	34	28	0,7
Dozorca	33	19	0,6	33	15	0,6
Krawiec	45	44	0,8	31	30	0,6
Tokarz	35	7	0,6	29	6	0,6
Kierowca samochodu osobowego	33	2	0,6	29	2	0,6
Technik żywienia i gospodarstwa domowego	24	20	0,4	27	20	0,5
Kucharz małej gastronomii	37	23	0,6	25	15	0,5
Technik elektryk	28	2	0,5	24	1	0,5
Piekarz	33	6	0,6	24	3	0,5
Opiekunka dziecięca	33	31	0,6	23	22	0,4
Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: technik ochrony fizycznej osób i mienia]	24	3	0,4	23	3	0,4
Elektromonter [elektryk] zakładowy	22	3	0,4	23	1	0,4
Technik rolnik	34	20	0,6	22	13	0,4
Malarz budowlany	23	0	0,4	22	0	0,4
Technik mechanik	25	4	0,4	21	4	0,4
Monter instalacji wodociagowych i kanalizacyjnych	24	0	0,4	21	0	0,4
Kopacz	27	0	0,5	21	0	0,4
Pracownik administracyjny [zawód szkolny: technik administracji]	20	17	0,3	20	17	0,4

Elektromonter instalacji elektrycznych	29	1	0,5	20	2	0,4
Jeliciarz	11	11	0,2	20	17	0,4
Suma	4408	2397	75,0	3864	1906	74,4

Źródło: PUP Białogard

Uwaga: w powyższej tabeli zaprezentowano te zawody, w których pod koniec 2008r. w ewidencji PUP Białogard zarejestrowanych było co najmniej 20 bezrobotnych. Łączenie w zawodach tych (wraz z kategorią osób bez zawodu) zarejestrowanych było 3864 bezrobotnych, czyli niemal 75% ogółu bezrobotnych. Następnie zobrazowano, jak bezrobocie w tych zawodach kształtowało się wg stanu na koniec grudnia 2007r.

W porównaniu z końcem 2007 roku, zauważać należy, że liczba bezrobotnych w analogicznym okresie następnego roku uległa zmniejszeniu o 12,3%.

Tylko w przypadku jedenastu ze sklasyfikowanych w tabeli zawodów, odnotowano liczbowy wzrost reprezentujących jej bezrobocia w grudniu 2008 roku w porównaniu z grudniem 2007 roku. Były to następujące profesje: *robotnik budowlany* (31.12.2007r. – 148 osób; 31.12.2008r. – 177 osób); *robotnik drogowy* (69 osób; 130 osób); *pracownik biurowy [zawód szkolny: technik prac biurowych]* (77 osób; 79 osób); *operator maszyn do produkcji płyt i sklejek* (51 osób; 67 osób); *magazynier* (47 osób; 50 osób); *stolarz* (42 osoby; 46 osób); *pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna* (2 osoby; 43 osoby); *meliorant* (5 osób; 41 osób); *technik żywienia i gospodarstwa domowego* (24 osoby; 27 osób); *elektromonter [elektryk] zakładowy* (22 osoby; 23 osoby); oraz *jeliciarz* (11 osób; 20 osób).

Biorąc jednak pod uwagę procentowy rozkład bezrobocia w wyselekcjonowanych zawodach należy stwierdzić, że wzrost udziału zarejestrowanych bezrobotnych odnotowało w czternastu następujących profesjach: *robotnik budowlany* (2,5%; 3,4%); *robotnik drogowy* (1,2%; 2,5%); *robotnik leśny* (2,2%; 2,4%); *pracownik biurowy [zawód szkolny: technik prac biurowych]* (1,3%; 1,5%); *operator maszyn do produkcji płyt i sklejek* (0,9%; 1,3%); *ślusarz* (1,2%; 1,3%); *magazynier* (0,8%; 1%); *stolarz* (0,7%; 0,9%); *pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna* (0,1%; 0,8%); *meliorant* (0,1%; 0,8%); *pomoc kuchenna* (0,6%; 0,7%); *technik żywienia i gospodarstwa domowego* (0,4%; 0,5%); *pracownik administracyjny [zawód szkolny: technik administracji]* (0,3%; 0,4%); oraz *jeliciarz* (0,2%; 0,4%).

Pod koniec 2008 roku najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby sklasyfikowane w kategorii *bez zawodu* (13,6%). Na drugim miejscu pod tym względem uplasowali się *robotnicy gospodarczy* obejmujący 12,2% zarejestrowanych. Kolejne miejsca zajęły odpowiednio następujące profesje: *sprzedawca* (7,9%); *robotnik budowlany* (3,4%) oraz *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (3,1%).

Reprezentanci pozostałych zawodów nie stanowili już tak licznych grup, bowiem ich udział w rejestrze nie przekraczał każdorazowo progu 2,5%. Nie mniej na kolejnych miejscach w rankingu znaleźli się: *robotnik drogowy* (2,5%); *robotnik leśny* (2,4%); oraz *przetwórca ryb* (2%).

Grupy bezrobotnych reprezentantów pozostałych zawodów nie przekroczyły progu 2% ogólnej liczby zarejestrowanych.

Ogólny udział kobiet w bezrobociu, zarejestrowanym w zawodach zebranych w tabeli 2, pod koniec roku 2008 osiągnął poziom 49,3%. Dla porównania w grudniu 2007 roku sięgał on 54,4%.

Nie zmienia to jednak faktu, że kobiety dominowały wśród bezrobotnych (ich udział sięgał powyżej 50%) reprezentujących połowę z wyselekcjonowanych zawodów. Największy udział kobiet zaobserwowano w następujących profesjach: *sprzątaczką* (100%); *szwaczką* (100%); *krawiec* (96,8%); *opiekunka dziecięca* (95,7%); *kelner* (88,6%); *przetwórca ryb* (85,8%); *pracownik administracyjny [zawód szkolny: technik administracji]* (85%); *jeliciarz* (85%); *pomocniczy robotnik polowy* (84,6%); *asystent ekonomiczny [zawód szkolny: technik ekonomista]* (83,8%); *pracownik biurowy [zawód szkolny: technik prac biurowych]* (83,5%); *pomoc kuchenna* (82,4%); *sprzedawca* (82,3%); *kucharz* (75,6%); *technik żywienia i gospodarstwa domowego* (74,1%); *handlowiec [zawód szkolny: technik handlowiec]* (65,7%); *operator maszyn do produkcji płyt i sklejek* (61,2%); *pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna* (60,5%); *kucharz małej gastronomii* (60%); *kobiety bez zawodu* (60%); *technik rolnik* (59,1%); oraz *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (56,6%).

W ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nie ma pojęcia absolwent. W związku z tym w 2004 roku ze sprawozdawczości bezrobocia rejestrowanego wyeliminowano dane dotyczące tej kategorii osób. Od roku 2005 absolwenci ewidencjonowani są jako „osoby do 12 miesięcy od ukończenia nauki”.

Jednak pomimo tych zmian legislacyjnych w metodologii wyodrębniania zawodów deficytowych i nadwyżkowych w tabelach wynikowych pojawia się pojęcie absolwent (patrz: www.mz.praca.gov.pl, raporty okresowe, tabele: T-II/P-1, T-II/P-2). Pod koniec 2008 roku w ewidencji PUP Białogard zarejestrowanych było w sumie 140 osób bezrobotnych (w tym 100 kobiet) do 12 miesięcy od ukończenia nauki. Osoby te stanowiły 2,7% ogółu bezrobotnych. Analiza empiryczna wykazała, że niemal 36% bezrobotnych (50 osób), którzy w okresie ostatniego roku ukończyli naukę stanowią osoby *bez zawodu* - są to przede wszystkim absolwenci liceów. W dalszej kolejności wśród kategorii bezrobotnych do 12 miesięcy od ukończenia nauki znaleźli się m.in.: *sprzedawcy* (7,9%), *handlowcy [zawód szkolny: technik handlowiec]* (6,4%), *technik żywienia i gospodarstwa domowego* (5%), *ekonomista* (3,6%), *masażysta [zawód szkolny: technik masażysta]* (3,6%), *fryzjer damski* (2,9%). Po 2,1% udziału w bezrobociu wśród osób do 12 miesięcy od ukończenia nauki odnotowano wśród przedstawicieli następujących profesji: *asystent ekonomiczny [zawód szkolny: technik ekonomista]*, *kelner* oraz *kosmetyczka [zawód szkolny: technik usług kosmetycznych]*. Od końca grudnia 2007r. do końca grudnia 2008r. liczba bezrobotnych do 12 miesięcy od ukończenia nauki wzrosła o 8 osób.

2.2. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie

Kolejnym istotnym wskaźnikiem charakteryzującym sytuację na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego jest udział wśród bezrobotnych osób poprzednio pracujących, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, którzy stanowią reprezentację zawodów generujących długotrwałe bezrobocie. W poniższej tabeli zaprezentowano grupy zawodów, które w największym stopniu generowały bezrobocie długotrwałe w powiecie białogardzkim w 2008 roku. Zgodnie z metodologią wyodrębniania zawodów deficytowych i nadwyżkowych jeżeli wskaźnik długotrwałego bezrobocia przyjmuje wartość „1” to wszystkie osoby poprzednio pracujące klasyfikujące się w określone grupy zawodów pozostają w bezrobociu powyżej 12 miesięcy.

Tabela 3	
Nazwy grup zawodów w największym stopniu generujące długotrwałe bezrobocie w powiecie białogardzkim w roku 2008	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
Kaletnicy, rymarze i pokrewni	1
Nauczyciele przedszkoli	1
Odlewacze i galwanizerzy poligraficzni	1
Mechanicy precyzyjni* (zawód szkolny: Mechanik precyzyjny - obejmuje grupę elementarną 7311)	1
Technicy elektroniki, telekomunikacji i pokrewni	1
Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	1
Agenci biur pomagających w prowadzeniu działalności gospodarczej i pośrednicy handlowi gdzie indziej niesklasyfikowani	1
Chemicy	1
Bibliotekoznawcy i specjaliści informacji naukowej	1
Kierownicy działów finansowych i administracyjnych	1
Kierownicy małych przedsiębiorstw w przemyśle przetwórczym	1
Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	1
Fotografowie i operatorzy urządzeń do rejestracji obrazu i dźwięku	1
Kopiści, trawiacze, grawerzy i pokrewni	1
Kontrolerzy i inspektorzy administracji publicznej	1
Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	1
Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	1
Operatorzy urządzeń przemysłu ceramicznego* (zawód szkolny: Operator urządzeń przemysłu ceramicznego - obejmuje grupę elementarną 8132)	1
Specjaliści do spraw finansowych	1
Średni personel ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	1
Asystenci i technicy dentystyczni	1
Asystenci usług pocztowych i telekomunikacyjnych* (zawód szkolny: Technik usług pocztowych i telekomunikacyjnych - obejmuje grupę elementarną 4213)	1
Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	1
Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	1
Maszyniści kolejowi i metra	1
Monterzy wyrobów złożonych	1
Operatorzy maszyn i urządzeń przetwórstwa zbożowego i pokrewni	1
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	1

Źródło: PUP Białogard

Z kolei w tabeli 4 przedstawiono nazwy grup zawodów, które w najmniejszym stopniu na obszarze powiatu białogardzkiego generowały występowanie problemu bezrobocia długotrwałego w 2008 roku. Im bardziej tzw. wskaźnik długotrwałego bezrobocia zbliża się do „0”, tym w mniejszym stopniu bezrobotni poprzednio

pracujący zarejestrowani w określonych grupach zawodów bez pracy pozostają powyżej roku. Zgodnie z obliczeniami statystycznymi do grup zawodów w najmniejszym stopniu generujących długotrwałe bezrobocie na obszarze powiatu białogardzkiego w 2008 roku zaliczono: *dietetycy i żywieniowcy, robotnicy budownictwa wodnego i pokrewni, żołnierze zasadniczej służby wojskowej, inżynierowie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni.*

Tabela 4	
Nazwy grup zawodów w największym stopniu generujące długotrwałe bezrobocie w powiecie białogardzkim w roku 2008	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
Dietetycy i żywieniowcy	0,037
Robotnicy budownictwa wodnego i pokrewni	0,0732
Żołnierze zasadniczej służby wojskowej	0,1064
Inżynierowie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	0,125
Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali	0,1333
Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	0,1429
Technicy technologii żywności* (zawód szkolny: Technik technologii żywności - obejmuje grupę elementarną 3213)	0,1538
Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	0,1667
Organizatorzy turystyki i pokrewni	0,1667
Fizjoterapeuci i pokrewni	0,1818
Operatorzy maszyn górniczych i pokrewni	0,2
Doręczyciele pocztowi i pokrewni	0,2
Introligatorzy* (zawód szkolny: Introligator - obejmuje grupę elementarną 7345)	0,2
Operatorzy urządzeń do obróbki drewna	0,2045
Formierze odlewniczy i pokrewni	0,2222
Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	0,2381

Źródło: PUP Białogard

2.3. Napływ bezrobotnych według zawodów

Kolejną z istotnych zmiennych charakteryzujących bieżącą sytuację na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego jest napływ bezrobotnych reprezentujących określone profesje i zawody. Na podstawie danych udostępnionych przez PUP Białogard wygenerowana została tabela zawierająca 36 zawodów (z uwzględnieniem kategorii bez zawodu), w których w całym roku 2008 zarejestrowały się łącznie 4725 osoby, stanowiące jednocześnie 73,9% ogółu rejestrujących się bezrobotnych. Dla porównania w roku 2007 w wyróżnionych zawodach zarejestrowały się 4382 osoby obejmujące 71,3% ogółu bezrobotnych wpisywanych do rejestrów PUP Białogard.

Tabela 5						
Napływ bezrobotnych wg zawodów (zawody dominujące) – 2007r. i 2008r.						
Nazwa zawodu	Napływ bezrobotnych					
	cały 2007r.			cały 2008r.		
	Ogółem	W tym kobiety	% z ogółu (N=6142)	Ogółem	W tym kobiety	% z ogółu (N=6393)
Bez zawodu	1074	598	17,5	1082	657	16,9
Robotnik gospodarczy	811	280	13,2	721	250	11,3
Sprzedawca	433	371	7,0	487	418	7,6
Robotnik budowlany	163	1	2,7	212	0	3,3
Przetwórcza ryb	131	107	2,1	208	180	3,3
Robotnik drogowy	101	6	1,6	156	55	2,4
Pomocniczy robotnik polowy	181	138	2,9	143	115	2,2
Operator maszyn do produkcji płyt i sklejek	80	43	1,3	139	80	2,2
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	136	80	2,2	130	79	2,0
Robotnik leśny	114	25	1,9	109	30	1,7
Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	2	1	0,0	93	54	1,5
Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	91	80	1,5	91	76	1,4
Żołnierz zasadniczej służby wojskowej	110	0	1,8	86	0	1,3
Murarz	63	0	1,0	76	0	1,2
Sprzątaczką	69	69	1,1	65	65	1,0
Ślusarz	60	2	1,0	64	6	1,0
Magazynier	52	10	0,8	59	12	0,9
Szwaczka	42	41	0,7	56	56	0,9
Kucharz	51	38	0,8	55	40	0,9
Pomoc kuchenna	42	36	0,7	52	47	0,8
Kierowca samochodu ciężarowego	46	0	0,7	50	0	0,8
Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	60	39	1,0	46	31	0,7
Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	59	50	1,0	45	36	0,7
Kelner	48	40	0,8	44	35	0,7
Meliorant	1	0	0,0	43	0	0,7
Stolarz	48	7	0,8	43	1	0,7
Opiekunka dziecięca	40	35	0,7	41	39	0,6
Ekonomista	49	30	0,8	40	30	0,6
Jelciarz	13	13	0,2	40	33	0,6
Operator pras w produkcji drzewnej	37	14	0,6	40	21	0,6
Kucharz małej gastronomii	55	33	0,9	37	19	0,6
Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	25	19	0,4	37	33	0,6
Technik żywienia i	36	26	0,6	36	27	0,6

gospodarstwa domowego						
Dozorca	23	8	0,4	34	15	0,5
Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	23	17	0,4	33	26	0,5
Sortowacz	13	4	0,2	32	19	0,5
Suma	4382	2261	71,3	4725	2585	73,9

PUP Białogard

Uwaga: w powyższej tabeli przedstawiono te zawody, w których w całym 2008r. zarejestrowało się w PUP Białogard co najmniej 30 bezrobotnych. Łączenie w zawodach tych (wraz z kategorią osób bez zawodu) zarejestrowało się (napływ do bezrobocia) 4725 osób, czyli niemal 74% ogółu bezrobotnych. Następnie zobrazowano, jak kształtował się napływ do bezrobocia w tych zawodach w 2007 roku.

W 2008 roku stosunkowo największą grupę rejestrujących się bezrobotnych stanowiły osoby *bez zawodu* (1082 osoby – 16,9%). Natomiast wśród precyzyjnie sklasyfikowanych zawodów reprezentowanych przez rejestrujących się bezrobotnych dominowały następujące profesje: *robotnicy gospodarczy* (721 osób – 11,3%); *sprzedawca* (487 osób – 7,6%); *robotnik budowlany* (212 osób – 3,3%); *przetwórcza ryb* (208 osób – 3,3%); *robotnik drogowy* (156 osób – 2,4%); *pomocniczy robotnik polowy* (143 osoby – 2,2%); *operator maszyn do produkcji płyt i sklejek* (139 osób – 2,2%); oraz *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (130 osób – 2%).

Pozostałe z wyróżnionych w tabeli zawodów nie przekroczyły progu 2% ogólnego napływu bezrobotnych w badanym okresie.

Dokonując analizy zestawionych danych z płcią rejestrujących się bezrobotnych należy wskazać, że do końca 2008r. rejestrowało się nieznacznie więcej kobiet (54,7%) niż mężczyzn (45,3%). Dla porównania w roku 2007 w napływie bezrobocia również nieznacznie dominowały kobiety (51,6%).

W całym roku 2008 kobiety dominowały wśród rejestrujących się osób bezrobotnych w 24 z 36 wyróżnionych w tabeli następujących zawodach: *sprzątaczką* (100%); *szwaczka* (100%); *opiekunka dziecięca* (95,1%); *pomoc kuchenna* (90,4%); *monter zespołów i zespołów elektronicznych* (89,2%); *przetwórcza ryb* (86,5%); *sprzedawca* (85,8%); *pracownik biurowy [zawód szkolny: technik prac biurowych]* (83,5%); *jelciarz* (82,5%); *pomocniczy robotnik polowy* (80,4%); *asystent ekonomiczny [zawód szkolny: technik ekonomista]* (80%); *kelner* (79,5%); *pracownik administracyjny [zawód szkolny: technik administracji]* (78,8%); *technik żywienia i gospodarstwa domowego* (75%); *ekonomista* (75%); *kucharz* (72,7%); *handlowiec [zawód szkolny: technik*

handlowiec] (67,4%); *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (60,8%); *kobiety bez zawodu* (60,7%); *sortowacz* (59,4%); *pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna* (58,1%); *operator maszyn do produkcji płyt i sklejek* (57,6%); *operator pras w produkcji drewnianej* (52,5%); oraz *kucharz małej gastronomii* (51,4%).

2.4 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

Osoby poprzednio pracujące, a będące bezrobotnymi na koniec 2008r. stanowiły 81,8% ogółu zarejestrowanych. Dla porównania pod koniec 2007r. grupa ta stanowiła 81,1% ogółu bezrobotnych. Dokładny rozkład bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w 2007r. i 2008r., z pominięciem osób dotychczas niepracujących, prezentuje tabela 6.

Tabela 6				
Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy – koniec 2007r. i 2008r.				
Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w całym 2007r.	Bezrobotni wg stanu w końcu 2007r.	Bezrobotni zarejestrowani w całym 2008r.	Bezrobotni wg stanu w końcu 2008r.
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	587	609	479	462
Rybackstwo	12	5	7	4
Górnictwo	1	3	6	6
Przetwórstwo przemysłowe	1108	1173	1576	1183
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	25	35	21	31
Budownictwo	441	433	454	414
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	597	782	604	591
Hotele i restauracje	159	159	153	125
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	142	142	102	104
Pośrednictwo finansowe	18	23	24	12
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	143	158	194	147
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	822	726	768	676
Edukacja	43	51	43	31
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	96	151	149	114

Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	304	295	444	342
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	7	23	10	10
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	0	0	0	0
Suma	4505	4767	5034	4252

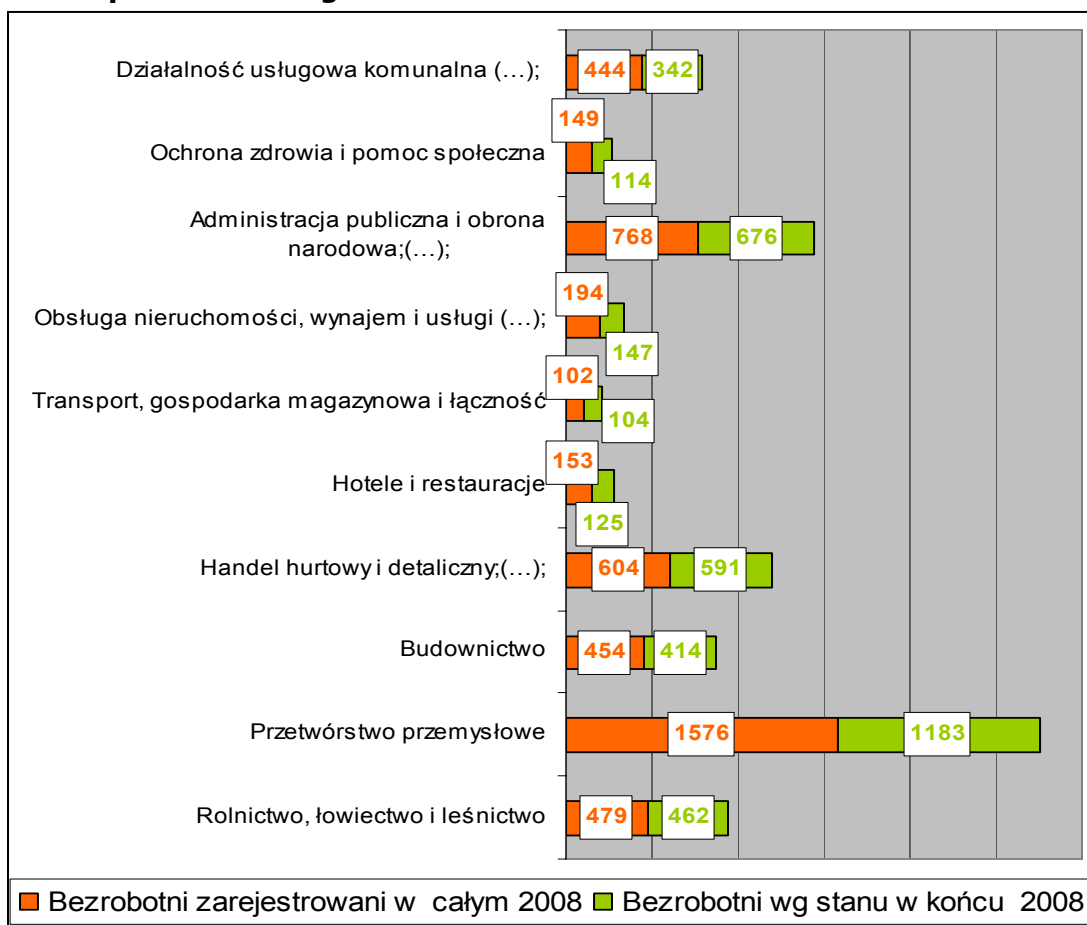
Źródło: PUP Białogard

Z uzyskanych danych wynika, że w trakcie całego 2008 roku do rejestracji PUP Białogard zgłosiły się łącznie 5034 osoby bezrobotne, które posiadały staż pracy, co stanowiło o 18,4% więcej niż na koniec omawianego roku. Dla porównania w całym 2007 roku do PUP zgłosiło się 4505 osób, które utraciły pracę, stanowiących jednocześnie 94,5% bezrobotnych z doświadczeniem zawodowym z końca 2007 roku.

W napływie bezrobotnych w całym 2008 roku oraz według stanu na koniec tegoż roku, wyróżnić można dziesięć sekcji PKD, w których zarejestrowało się każdorazowo ponad 100 osób. Były to odpowiednio: *przetwórstwo przemysłowe* (w całym 2008r: 1576 osób - 31,3%; koniec 2008r: 1183 osoby - 27,8%); *administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne* (768 osób - 13,3%; 676 osób - 15,9%); *handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego* (604 osoby - 12%; 591 osób - 13,9%); *rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo* (479 osób - 9,5%; 462 osoby - 10,9%); *budownictwo* (454 osoby - 9%; 414 osoby - 9,7%); *działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała* (444 osoby - 8,8%; 342 osoby - 8%); *obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej* (194 osoby - 3,9%; 147 osoby - 3,5%); *hotele i restauracje* (153 osoby - 3%; 125 osób - 2,9%); *ochrona zdrowia i pomoc społeczna* (149 osób - 3%; 114 osób - 2,7%); oraz *transport, gospodarka magazynowa i łączność* (102 osoby - 2%; 104 osoby - 2,4%).

Dodatkowe graficzne zestawienie stanu bezrobotnych w dziesięciu najliczniej reprezentowanych sekcjach PKD porównujące liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w całym 2008 roku ze stanem na koniec grudnia 2008 roku prezentuje poniżej wykres 2.

Wykres 2 Bezrobotni ośmiu najliczniej reprezentowanych sekcji PKD w 2008 roku w powiecie białogardzkim

III. Analiza ofert pracy według zawodów (grup zawodów) w powiecie białogardzkim

3.1 Napływ ofert pracy według zawodów

W okresie całego 2008r. do PUP Białogard zgłoszono ogółem 1988 oferty pracy (dotyczy ofert pracy zarejestrowanych w systemie komputerowym). W roku 2007 liczba ta osiągnęła pułap 1899 ofert, a więc była niższa od obecnej o 4,5%.

Na potrzeby dalszej analizy wyodrębniono 29 zawodów, w których pracodawcy zgłosili 1728 ofert pracy, co stanowiło 86,9% ogółu ofert będących w dyspozycji PUP Białogard w całym 2008r. Dla porównania w całym 2007r. zgłoszono łącznie 1329 ofert pracy w wyselekcjonowanych zawodach, co

stanowiło jednocześnie 70% wszystkich ofert posiadanych przez PUP w tym okresie (tabela 7).

Tabela 7				
Napływ ofert pracy według zawodów – 2007r. i 2008r. (oferty dominujące)				
Zawody	cały 2007	% z ogółu (N=1899)	cały 2008	% z ogółu (N=1988)
Operator skanerów formowych	0	0,0	361	18,2
Robotnik gospodarczy	241	12,7	317	15,9
Sprzedawca	146	7,7	156	7,8
Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	125	6,6	113	5,7
Robotnik drogowy	13	0,7	92	4,6
Meliorant	73	3,8	76	3,8
Jeliciarz	3	0,2	66	3,3
Przetwórcza ryb	96	5,1	60	3,0
Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	110	5,8	53	2,7
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	3	0,2	51	2,6
Opiekunka dziecięca	75	3,9	43	2,2
Robotnik budowlany	46	2,4	41	2,1
Sprzątaczką	108	5,7	30	1,5
Pokojowa [w hotelu]	1	0,1	28	1,4
Pomoc kuchenna	7	0,4	25	1,3
Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	98	5,2	24	1,2
Brukarz	33	1,7	21	1,1
Opiekun w domu pomocy społecznej	11	0,6	18	0,9
Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	14	0,7	18	0,9
Księgowy [samodzielny]	20	1,1	17	0,9
Kopacz	15	0,8	17	0,9
Operator myjni	11	0,6	16	0,8
Sekretarka	20	1,1	14	0,7
Glazurnik	0	0,0	14	0,7
Magazynier	12	0,6	13	0,7
Piekarz	8	0,4	12	0,6
Konserwator budynków	21	1,1	11	0,6
Robotnik placowy	11	0,6	11	0,6
Stolarz	8	0,4	10	0,5
Suma	1329	70,0	1728	86,9

Źródło: PUP Białogard

Uwaga: w powyższej tabeli przedstawiono te zawody, w których w całym 2008r. pracodawcy do PUP Białogard zgłosili co najmniej 10 ofert pracy. Łączenie w zawodach tych pracodawcy zgłosili 1728 ofert pracy, czyli niemal 87% ogółu zgłoszonych ofert pracy. Następnie zobrazowano, jak kształtował się napływ ofert pracy w tych zawodach w 2007 roku.

Wśród wyodrębnionych zawodów tylko w przypadku 10 profesji odnotowano w 2008 roku spadek liczby zgłaszanych ofert pracy w porównaniu z rokiem 2007 i były to następujące zawody: *pracownik administracyjny [zawód*

szkolny: technik administracji]; przetwórcza ryb; pracownik biurowy [zawód szkolny: technik prac biurowych]; robotnik budowlany; sprzątaczką; pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni; brukarz; księgowy [samodzielny]; sekretarka; oraz konserwator budynków.

W 2008 roku wśród uzyskanych ofert pracy największe zapotrzebowanie zgłaszane było na następujące zawody: *operator skanerów formowych (18,2%); robotnik gospodarczy (15,9%); sprzedawca (7,8%); pracownik administracyjny [zawód szkolny: technik administracji] (5,7%); robotnik drogowy (4,6%); meliorant (3,8%); jelicarz (3,3%); przetwórcza ryb (3%); pracownik biurowy [zawód szkolny: technik prac biurowych] (2,7%); robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (2,6%); oraz opiekunka dziecięca (2,1%).* Łącznie wymienione oferty stanowiły 71,9% ogółu spływających do Powiatowego Urzędu Pracy zleceń.

Liczba pozostałych ofert nie przekroczyła w przypadku żadnego zawodu pułapu 1,5% ogólnego napływu ofert.

3.2. Napływ ofert pracy według sekcji PKD

Biorąc pod uwagę klasyfikację PKD w całym 2008r. wyróżnić można pięć sekcji, w których dominowały oferty pracy napływające do PUP Białogard. Były to następujące sekcje: *administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne (615 ofert – 30,9%); obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (451 ofert – 22,7%); przetwórstwo przemysłowe (288 ofert – 14,5%); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego (225 ofert – 11,3%); oraz ochrona zdrowia i pomoc społeczna (113 ofert – 5,7%).* Łącznie wymienione oferty stanowiły 85,1% wszystkich zgłoszonych wolnych miejsc pracy odnotowanych w analizowanym okresie.

Ponadto należy podkreślić, że w przypadku czterech sekcji nie odnotowano napływu żadnych ofert pracy. Były to następujące sekcje: *rybactwo; gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, organizacje i zespoły eksterytorialne; oraz działalność nie zidentyfikowana.* Brak napływu ofert w tych sekcjach odnotowano również w całym roku 2007.

Godny uwagi jest również fakt, że w przypadku siedmiu sekcji w 2008 roku odnotowano spadek liczby napływających ofert zatrudnienia w porównaniu z rokiem 2007. Były to następujące sekcje: *rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; przetwórstwo przemysłowe; hotele i restauracje; transport, gospodarka magazynowa i łączność; pośrednictwo finansowe; edukacja; oraz działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała.*

Dokładny rozkład omówionego napływu ofert pracy według sekcji PKD zaprezentowano w tabeli 8.

Tabela 8				
Napływ ofert pracy według sekcji PKD – 2007r. i 2008r				
Sekcja PKD	cały 2007r.	% z ogółu (N=1899)	cały 2008r.	% z ogółu (N=1988)
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	121	6,4	16	0,8
Rybacktvo	0	0,0	0	0,0
Górnictwo	0	0,0	4	0,2
Przetwórstwo przemysłowe	336	17,7	288	14,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	12	0,6	7	0,4
Budownictwo	64	3,4	83	4,2
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	275	14,5	225	11,3
Hotele i restauracje	50	2,6	36	1,8
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	29	1,5	7	0,4
Pośrednictwo finansowe	42	2,2	38	1,9
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	114	6,0	451	22,7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	583	30,7	615	30,9
Edukacja	63	3,3	28	1,4
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	92	4,8	113	5,7
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	118	6,2	77	3,9
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	0	0,0	0	0,0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0,0	0	0,0
Działalność nie zidentyfikowana	0	0,0	0	0,0
Suma	1899	100	1988	100

Źródło: PUP Białogard

IV. Analiza zawodów deficytowych, nadwyżkowych i w równowadze

4.1 Zawody deficytowe

Jedną z kluczowych części półrocznego raportu o charakterze diagnostycznym jest analiza pojawiających się na lokalnym rynku pracy zawodów deficytowych, w równowadze i nadwyżkowych.

Podstawą do określenia, czy zawód jest deficytowy, w równowadze bądź nadwyżkowy jest analiza napływu ofert pracy oraz napływu bezrobotnych w analizowanym okresie. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie i czasookresie jest większy od 1,1 ($W > 1,1$), wówczas mamy do czynienia z zawodami **deficytowymi** – do PUP wpływa więcej ofert pracy w danym zawodzie niż rejestruje się osób bezrobotnych.

W poniższej tabeli przedstawiono wszystkie zawody deficytowe (z pominięciem zawodów MAX deficytowych – zgodnie z przyjętymi zaleceniami metodologicznymi) zidentyfikowane na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego na podstawie zastanych danych statystycznych. Im wyższy wskaźnik deficytu „W”, tym – zgodnie z danymi statystycznymi – większe szanse osób reprezentujących te zawody na podjęcie zatrudnienia na lokalnym rynku pracy. Jednakże na uwadze należy mieć fakt, że w przypadku części zawodów (np. *meliorant*, czy *pracownik administracyjny [zawód szkolny: technik administracji]*) znaczne wskaźniki deficytowości wynikają z podejmowanych przez Powiatowy Urząd Pracy działań związanych z aktywizacją lokalnego rynku pracy (np. przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, prace społecznie użyteczne, staże). Gdyby nie działania publicznych służb zatrudnienia z Białogardu deficyty w tych zawodach nie wystąpiłyby. Poza tym, część z tych ofert przeznaczona jest dla jedynie wąskiej grupy bezrobotnych (np. określonych w art. 49 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).

Tabela 9		
Zawody deficytowe w powiecie białogardzkim w 2008r.		
Zawód	Średniomiesięczny napływ ofert pracy w 2008r.	Wskaźnik intensywności deficytu „W”
Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	2	24
Sekretarka	1,1667	7
Asystent bankowości	0,5	6
Pracownik administracyjny [zawód szkolny: technik administracji]	9,4167	3,4242
Pracownik socjalny	0,5	3
Pracownik kancelaryjny	0,25	3
Operator myjni	1,3333	2,6667
Nauczyciel przedszkola	0,5833	2,3333
Glazurnik	1,1667	2,3333
Operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej	0,1667	2
Pokojowa [w hotelu]	2,3333	2
Robotnik placowy	0,9167	1,8333
Meliorant	6,3333	1,7674
Bibliotekarz	0,4167	1,6667
Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	0,4167	1,6667
Jelciarz	5,5	1,65
Księgowy [samodzielny]	1,4167	1,5455
Kurier	0,25	1,5
Konserwator budynków	0,9167	1,375
Kopacz	1,4167	1,3077

Źródło: PUP Białogard

Uwaga: w powyższej tabeli zaprezentowano wszystkie zawody deficytowe zidentyfikowane na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego w 2008r. Zgodnie ze wskazówkami Departamentu Rynku Pracy MPiPS pominięto zawody MAX deficytowe. Jest to sytuacja, kiedy do PUP wpływają oferty pracy, natomiast nie rejestrują się bezrobotni.

Spośród wymienionych zawodów deficytowych na uwagę zasługują te, w których średniomiesięcznie w 2008 roku wpływała co najmniej jedna oferta pracy. Są to zawody cechujące się nie tylko deficytowością, ale także – stosunkowo często pojawiającymi się ofertami pracy. Do zawodów tych – oprócz *pracownika administracyjnego [zawód szkolny: technik administracji]* i *melioranta* zaliczyć można następujące profesje: *pokojowa [w hotelu]*, *pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni*, *księgowy [samodzielny]*, *kopacz*, *operator myjni*, *sekretarka* i *glazurnik*.

Część z wymienionych zawodów może zostać wykorzystana przy planowaniu szkoleń osób bezrobotnych – dając bezrobotnym kompetencje pożądane przez pracodawców na lokalnym rynku pracy.

4.2. Zawody w równowadze

Zawodami w równowadze są te, w których do PUP w analizowanym okresie wpływa podobna ilość ofert w stosunku do liczby rejestrujących się bezrobotnych. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie i czasookresie zawiera się w granicach od 0,9 do 1,1 ($0,9 \leq W \leq 1,1$), wówczas mamy do czynienia z zawodami **w równowadze** – do PUP wpływa bardzo zbliżona ilość ofert pracy w danym zawodzie w stosunku do rejestrujących się osób bezrobotnych.

Tabela 10	
Zawody deficytowe w powiecie białogardzkim w 2008r.	
Zawód	Wskaźnik intensywności równowagi („W”)
Opiekunka dziecięca	1,0488
Pielęgniarka	1
Specjalista do spraw organizacji i rozwoju przemysłu	1
Archiwista	1
Organizator obsługi turystycznej [zawód szkolny: Technik obsługi turystycznej]	1
Sekretarz asystent	1
Opiekun w domu pomocy społecznej	1
Instruktor rekreacji ruchowej	1
Maszynistka	1
Biomasażysta	1
Dekarz	1
Blacharz samochodowy	1
Pozostali ślusarze i pokrewni	1
Operator maszyn do produkcji wyrobów z drutu, lin, siatek i kabli	1
Brukarz	0,9545

Źródło: PUP Białogard

Uwaga: w powyższej tabeli zaprezentowano wszystkie zawody w równowadze zidentyfikowane na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego w I półroczu 2008r.

4.3. Zawody nadwyżkowe

Z kolei zawodami nadwyżkowymi są te, w których do PUP w analizowanym okresie wpływa mniejsza ilość ofert w stosunku do liczby rejestrujących się bezrobotnych. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie i czasookresie jest mniejszy od 0,9 ($0,9 < W$), wówczas mamy do czynienia z

zawodami **nadwyżkowymi** – do PUP wpływa mniejsza ilość ofert pracy w danym zawodzie w stosunku do rejestrujących się osób bezrobotnych. Im mniejsza wartość wskaźnika, tym większy poziom nadwyżkowości danego zawodu – czyli zgodnie z danymi statystycznymi osoby reprezentujące te zawody mają większe problemy ze znalezieniem pracy na lokalnym rynku zatrudnienia.

Tabela 11	
Zawody nadwyżkowe w powiecie białogardzkim w 2008r.	
Zawody	Wskaźnik intensywności nadwyżki („W”)
Kucharz małej gastronomii	0,027
Dozorca	0,0294
Szwaczka	0,0357
Technik elektryk	0,037
Pakowacz	0,0385
Cukiernik	0,04
Operator maszyn do produkcji płyt i sklejek	0,0504
Murarz	0,0526
Robotnik leśny	0,055
Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	0,0625
Kierowca ciągnika rolniczego	0,0833
Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	0,0909
Recepcjonista	0,0909
Kierowca samochodu ciężarowego	0,1
Technik informatyk	0,1
Ekonomista	0,1
Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	0,1111
Mechanik pojazdów samochodowych	0,125
Malarz budowlany	0,125
Pilarz	0,1429
Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	0,1429
Kucharz	0,1455
Kasjer handlowy	0,1818
Zaopatrzeniowiec	0,1818
Fryzjer damski	0,1875
Robotnik budowlany	0,1934
Pedagog	0,2
Monter wyrobów z tworzyw sztucznych	0,2
Kelner	0,2045
Kierowca samochodu osobowego	0,2069

Źródło: PUP Białogard

Uwaga: w powyższej tabeli zaprezentowano 30 zidentyfikowanych zawodów nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego w 2008r. o największych wskaźnikach nadwyżkowości. Zgodnie ze wskazówkami Departamentu Rynku Pracy MPIPS pominięto zawody, w których rejestrowali się bezrobotni, natomiast nie wpływały oferty pracy, pominięto także w zestawieniu dwa zawody klasyfikowane do kategorii „pozostałych specjalistów”.

Zawodami najbardziej nadwyżkowymi na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego – zgodnie z zastanymi danymi statystycznymi - okazały się: *kucharz małej gastronomii, dozorca, szwaczka, technik elektryk, pakowacz i cukiernik.*

V. Wnioski i zakończenie

Podsumowując część diagnostyczną monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzonego dla powiatu białogardzkiego za 2008 rok, można stwierdzić, że:

- według stanu na koniec grudnia 2008r. w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Białogardzie znajdowało się 5196 osób bezrobotnych; liczba ta, w porównaniu ze stanem z grudniem 2007r. (5877 osób) zmniejszyła się o 681 osób, czyli o 11,6%;
- pod koniec 2008 roku najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby sklasyfikowane w kategorii *bez zawodu* (13,6%), na drugim miejscu pod tym względem uplasowali się *robotnicy gospodarczy* obejmujący 12,2% zarejestrowanych, kolejne miejsca zajęły odpowiednio następujące profesje: *sprzedawca* (7,9%); *robotnik budowlany* (3,4%) oraz *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (3,1%);
- pod koniec 2008 roku w ewidencji PUP Białogard zarejestrowanych było w sumie 140 osób bezrobotnych (w tym 100 kobiet) do 12 miesięcy od ukończenia nauki, osoby te stanowiły 2,7% ogółu bezrobotnych; analiza empiryczna wykazała, że niemal 36% bezrobotnych (50 osób), którzy w okresie ostatniego roku ukończyli naukę stanowią osoby *bez zawodu* - są to przede wszystkim absolwenci liceów, w dalszej kolejności wśród kategorii bezrobotnych do 12 miesięcy od ukończenia nauki znaleźli się m.in.: *sprzedawcy* (7,9%), *handlowcy [zawód szkolny: technik handlowiec]* (6,4%), *technik żywienia i gospodarstwa domowego* (5%), *ekonomista* (3,6%), *masażysta [zawód szkolny: technik masażysta]* (3,6%), *fryzjer damski* (2,9%);

- zgodnie z obliczeniami statystycznymi do grup zawodów w najmniejszym stopniu generujących długotrwałe bezrobocie na obszarze powiatu białogardzkiego w 2008 roku zaliczono: *dietetycy i żywieniowcy, robotnicy budownictwa wodnego i pokrewni, żołnierze zasadniczej służby wojskowej, inżynierowie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni*;
- w całym 2008 roku w PUP Białogard zarejestrowało się w sumie 6393 bezrobotnych, dla porównania – rok wcześniej łącznie zarejestrowało się w bezrobociu 6142 osoby;
- od początku stycznia do końca grudnia 2008r. bezrobotni najczęściej rejestrowali się jako osoby *bez zawodu* (1082 osoby – 16,9% ogółu napływu), w dalszej kolejności byli to: *robotnicy gospodarczy* (721 osób – 11,3%); *sprzedawcy* (487 osób – 7,6%); *robotnicy budowlani* (212 osób – 3,3%); *przetwórcy ryb* (208 osób – 3,3%); *robotnicy drogowi* (156 osób – 2,4%); *pomocniczy robotnicy polowi* (143 osoby – 2,2%); *operatorzy maszyn do produkcji płyt i sklejek* (139 osób – 2,2%) oraz *robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (130 osób – 2%);
- w całym 2008 roku do PUP Białogard wpłynęło 1988 ofert pracy, dla porównania – rok wcześniej publiczne służby zatrudnienia z Białogardu dysponowały 1899 ofertami pracy;
- największe zapotrzebowanie zgłaszane było na następujące zawody: *operator skanerów formowych* (18,2%); *robotnik gospodarczy* (15,9%); *sprzedawca* (7,8%); *pracownik administracyjny [zawód szkolny: technik administracji]* (5,7%); *robotnik drogowy* (4,6%); *meliorant* (3,8%); *jeliciarz* (3,3%); *przetwórca ryb* (3%); *pracownik biurowy [zawód szkolny: technik prac biurowych]* (2,7%); *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (2,6%); oraz *opiekunka dziecięca* (2,1%), łącznie wymienione oferty stanowiły 71,9% ogółu wpływających do Powiatowego Urzędu Pracy zleceń;
- wśród zidentyfikowanych zawodów deficytowych na szczególną uwagę zasługują te, w których średniomiesięcznie w 2008 roku wpływała co najmniej jedna oferta pracy - są to zawody cechujące się nie tylko

deficytowością, ale także – stosunkowo często pojawiającymi się ofertami pracy, do zawodów tych – oprócz *pracownika administracyjnego [zawód szkolny: technik administracji]* i *melioranta* zaliczyć można następujące profesje: *pokojowa [w hotelu], pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni, księgowy [samodzielny], kopacz, operator myjni, sekretarka i glazurnik;*

- z kolei zawodami najbardziej nadwyżkowymi na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego – zgodnie z zastanymi danymi statystycznymi - okazały się: *kucharz małej gastronomii, dozorca, szwaczka, technik elektryk, pakowacz i cukiernik;*

VI. Spis tabel i wykresów

Spis tabel	Str.
Tabela 1 Struktura zawodowa bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych (wraz z osobami bez zawodu) – stan w końcu 2007r. i 2008r.	7
Tabela 2 Bezrobotni według zawodów (zawody dominujące) – stan w końcu 2007r. i 2008r.	8
Tabela 3 Nazwy grup zawodów w największym stopniu generujące długotrwałe bezrobocie w powiecie białogardzkim w roku 2008	13
Tabela 4 Nazwy grup zawodów w największym stopniu generujące długotrwałe bezrobocie w powiecie białogardzkim w roku 2008	14
Tabela 5 Napływ bezrobotnych wg zawodów (zawody dominujące) – 2007r. i 2008r.	15
Tabela 6 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy – koniec 2007r. i 2008r.	17
Tabela 7 Napływ ofert pracy według zawodów – 2007r. i 2008r. (oferty dominujące)	20
Tabela 8 Napływ ofert pracy według sekcji PKD – 2007r. i 2008r	22
Tabela 9 Zawody deficytowe w powiecie białogardzkim w 2008r.	24
Tabela 10 Zawody deficytowe w powiecie białogardzkim w 2008r.	25
Tabela 11 Zawody nadwyżkowe w powiecie białogardzkim w 2008r.	26
 Spis wykresów	
Wykres 1 Struktura zawodowa bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych - z ujęciem osób bez zawodu (N)	8
Wykres 2 Bezrobotni ośmiu najliczniej reprezentowanych sekcji PKD w 2008 roku w powiecie białogardzkim	19

**Powiatowy Urząd Pracy
w Białogardzie**

**ul. Świdwińska 21a
78-200 Białogard**

tel./fax (094) 311-31-00

e-mail: pup@pupbialogard.pl

<http://www.pupbialogard.pl>

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

